

ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОГО
СЕРЕДОВИЩА
НОВОЯВОРІВСЬКОГО ЛІЦЕЮ НМР
ЯК ВИХОВНОГО ПРОСТОРУ

Укладач:
Осташук Наталія Василівна

Новояворівськ – 2025

Зміст.....	2
Вступ.....	3
Розділ 1. Методика дослідження.....	5
Розділ 2. Аналіз результатів дослідження.....	11
2.1 Безпечний освітній простір.....	12
2.2 Виховний простір сповнений довіри.....	17
2.3 Демократичний простір.....	21
2.4 Патріотичний та культуротворчий виховний простір.....	23
2.5 Відкритий виховний простір.....	27
Висновки та рекомендації.....	28
Додатки.....	31

Вступ

Сучасне виховне середовище є ключовим чинником розвитку особистості. Саме тут формуються життєві цінності, громадянська позиція, соціальні навички учнів. Це не лише фізичний простір, а й духовна атмосфера, де відбувається взаємодія між учнями та педагогами, відбувається становлення особистості через культуру та освіту. Важливо, щоб цей простір сприяв розвитку ключових цінностей і створював умови для безпеки, відкритості, демократії та патріотизму, підтримуючи довіру та культуру взаємоповаги.

Безпека освітнього середовища та психологічна підтримка кожного учня — одні з головних чинників ефективного виховання. Не менш важливо забезпечити відкритість до співпраці з родинами та громадськістю, залучати учнів до вирішення важливих соціальних і особистих питань. Сприятливе середовище для самореалізації та гармонійної взаємодії — важлива складова розвитку творчого потенціалу всіх учасників освітнього процесу.

16 квітня 2025 року в Новояворівському ліцеї було проведено анкетування в межах внутрішнього моніторингу. У дослідженні взяли участь педагоги, учні 8-х і 10-х класів та їхні батьки.

Мета дослідження: оцінити якість освітнього середовища Новояворівського ліцею як виховного простору, визначити його відповідність сучасним вимогам НУШ, виявити рівень задоволеності учнів, батьків і педагогів умовами для самореалізації та розвитку в ліцеї, а також оцінити ефективність проведених виховних заходів і рівень партнерської взаємодії між закладом освіти, родинами учнів та громадськістю.

Результати моніторингового дослідження дають змогу отримати відповіді на ключові питання щодо:

- відповідності виховної діяльності ліцею ціннісним орієнтирам НУШ;
- рівня задоволеності учнів і батьків умовами освітнього середовища;
- ефективності запланованих і проведених виховних заходів;
- якості комунікації та партнерства між школою, учнями, родинами та громадськістю.

Отримані висновки стануть основою для подальшого вдосконалення виховної системи Новояворівського ліцею, розробки актуальних проєктів, а також сприятимуть формуванню безпечного, відкритого і комфортного простору для розвитку кожного учня.

Розділ 1. Методика дослідження

Дослідження якості освітнього середовища у 2025 році проводиться в закладах загальної середньої освіти області, які забезпечують повну середню освіту. Проведення цього дослідження передбачене наказом департаменту освіти і науки Львівської обласної військової адміністрації «Про оцінювання якості освітнього середовища закладів загальної середньої освіти Львівської області» від 07.02.2025 р. №02-01/01/42. Дослідження проводиться в рамках заходів проєкту «Оцінювання якості освітнього середовища: е-інструментарій вимірювання показників» (Програма розвитку освіти Львівської області на 2021 - 2025 роки. Розділ «Загальна середня освіта». П.7). Анкетування проводилось за єдиним графіком. ЛОППО, в компетенцію якого входить укладення такого графіка.

Завдання дослідження якості освітнього середовища у загальноосвітніх навчальних закладах Львівщини:

- оцінити освітнє середовище ЗЗСО на відповідність таким характеристикам: безпечне, сповнене довіри, демократичне, патріотичне, культуротворче (розвивальне, спроможне мотивувати пізнавальну діяльність), відкрите (інклюзивне). Указані критерії визначені Стратегією розвитку освіти Львівщини до 2027 року;
- окреслити коло проблем закладів, де воно проводиться, та визначити напрями їх співпраці з іншими соціальними інститутами у справі виховання;
- стимулювати зростання професійної компетентності педагогічних працівників як виховників;
- отримати об'єктивну інформацію про можливості освітнього середовища ЗЗСО забезпечити ефективне виховання;
- визначити перспективні й актуальні напрями регіональної освітньої політики у сфері виховання.

Оцінювання якості освітнього середовища ЗЗСО як виховного простору було проведено шляхом е-анкетування учнів 8-х,10-х класів (анкети розраховані на

час до 45 хв) та педагогів школи (анкета - до 60 хв), а також батьків (опікунів) учнів 8 і 10 класів (анкети – до 60 хв). Анкетування учнів 8-х, 10-х класів та педагогів відбувалося в закладі освіти в актовому залі з доступом до інтернету, відповідно до графіка (*Додаток 1*).

Орієнтовні ключові запитання оцінювання (евалюації) якості освітнього середовища як виховного простору, на які можна отримати відповіді за результатами цього дослідження:

- відповідність освітнього процесу ЗЗСО в ділянці виховання формулі НУШ (виховання на цінностях), потребам та очікуванням учнів і батьків;
- корисність (потрібність) запланованих і проведених шкільних виховних справ (проектів) для учнів;
- якість стилю спілкування працівників школи з учнями і батьками, його відповідність формулі НУШ (партнерство);
- участь учнів, батьків та громадськості, місцевих громадських об'єднань у плануванні і проведенні виховних справ (проектів).

Анкетування учнів 8-х та 10-х класів відбувалося під керівництвом інструктора на визначених уроках, у присутності шкільного психолога. Попередньо шкільний психолог продемонструвала дітям створені психологом відео та провела з ними бесіду про призначення та специфіку анкетування. Інструкторка роз'яснила учням, для чого проводиться дослідження та як слід виконувати анкету, наголосила, що анкетування анонімне і обрані учнями відповіді не будуть доведені до відома вчителів та батьків. Анкетування учнів, що навчаються дистанційно проводилось за тим самим алгоритмом, що й анкетування батьків. Вони отримали покликання, логін і пароль для входу в програму в день проведення анкетування у ЗЗСО.

Анкетування батьків учнів - у їхній вільний час впродовж доби, на яку призначене анкетування (16 квітня 2025 р.). Для цього класні керівники надіслали їм покликання, інструкцію з проходження е-анкетування та логін і пароль.

Дослідженням було охоплено 43 учителя, 68 учнів 8-х класів (з них 35 дів.), 36 учнів – 10-го класів (з них 22 дів.) та батьки (опікуни) - 63. Серед респондентів переважають учні, які добре навчаються.

Щодо вчителів, то участь у дослідженні взяли 13 - учителів математики або/і природничих дисциплін, інформатики і технологій, 20 - учителі гуманітарних дисциплін (мови, літератури, історії, мистецтв) та фізичної культури, 8 педагогічних працівників, які безпосередньо відповідають за виховання в масштабі закладу (вчитель фізичної культури, педагог-організатор, шкільний психолог, соціальний педагог, заступник директора, який/яка відповідає за організацію виховання, директор). Працівників з педагогічним стажем до 10 років – 4, від 11 до 20 років – 5, працівників з педагогічним стажем понад 20 років - 32.

Серед батьків (опікунів) 8-х, 10-х переважали жінки; особи віком до 35 років – 4 особи, від 36 до 45 років – 40 осіб; 46 і більше років – 8 осіб; Половина опитаних батьків мають вищу освіту, середню або середню спеціальну (не педагогічною) – 73.08%.

Участь у дослідженні педагогічних працівників, батьків та учнів дозволяє проаналізувати систему виховного простору школи з різних позицій, всебічно підійти до виявлення проблем виховання та очікувань респондентів. Проаналізувавши відповіді на ключові питання, можна визначити наскільки виховний простір ЗЗСО відповідає регіональному стандарту:

- Безпечний: гарантуються комфортне перебування у приміщеннях школи (*чисто, тепло, смачно, гарно*), психологічний комфорт (*радість, прийняття іншими, відчуття позитивної перспективи, відсутність булінгу, невтручання в особисте життя тощо*), педагогічний захист і підтримка дітей у розв'язанні їхніх життєвих проблем.
- Сповнений довіри: панують моральні норми, статева, релігійна і соціальна рівність (*відсутні прояви дискримінації, знущань, зневажливого ставлення до іновірців, іноземців (з позиції більшості), незможних, осіб з інвалідністю тощо*), справедливість (зокрема в

оцінюванні), толерантність (чи вислухають, дозволять дискутувати, не засміють, не зневажать через помилку), існує взаєморозуміння та співпраця вихованців і виховників у розв'язанні суспільно значущих і особистих життєвих проблем.

- Демократичний: гарантоване право участі (педагогів, учнів, батьків) в житті освітньої спільноти, не обмежується свобода висловлювання (чи дають слово, чи не зацькують, чи не карають за критичні вислови); є можливості висловити власну думку щодо справ, які впливають на особисте та шкільне життя (збори, громадське обговорення документів, сайт, блог, шкільна газета, радіо, телебачення); дієво працюють органи громадського врядування (педрада, учнівське самоврядування, батьківський комітет), діти визнаються повноправними носіями прав і обов'язків, що відповідають їхньому віку, батьки – рівноправні учасники освітнього процесу, педагоги зважають на думку учнів і батьків, представники учнів і батьків беруть активну участь (виступають, пропонують) у педрадах (з правом дорадчого голосу), нарадах при директорі (якщо порядок денний зачіпає їх інтереси), щорічних зборах колективу школи тощо.
- Патріотичний (орієнтованим на формування ідентичності політичного українця): спілкування у закладі виключно українською мовою (окрім уроків та заходів, де передбачене іншомовне спілкування), поважне ставлення до державних символів України (поведінка під час виконання гімну, процедури з прапором, використання герба), вшанування героїв України, рідного краю (історичних, талановитих, успішних, моральних авторитетів), школи (місця пам'яті, заходи), турботливе ставлення до культури і природи (акти вандалізму відсутність/заходи протидії), знущання над тваринами (відсутність/заходи протидії), культуроохоронна і природоохоронна діяльність), забезпечення можливості пізнавати героїчні сторінки історії України, оглянути пам'ятки культури та

природи (дослідження, експедиції, екскурсії, подорожі тощо), виявлення поваги до Бога і до Людини (можливості відзначити релігійні та державні свята, розважитись), набуття досвіду громадянської поведінки (волонтерство).

- **Культуротворчий (розвивальним, мотиваційний до навчання):** використовуються активні та інтерактивні методи навчання (як часто і наскільки вдало практикують роботу в парі, групі, командою; організовують дискусії, дебати, пишуть творчі роботи); працює бібліотека (як часто користуються послугами, чи задовольняє запити, чи можна попрацювати в Інтернеті), наукові гуртки, спортивні секції, мистецькі студії (чи знають, які є, чи відвідують, якою мірою задовольняє пізнавальні та/або розвиткові інтереси); проводяться змагання, турніри, олімпіади, конференції тощо (чи проводяться, чи беруть участь, чи задоволені організацією); забезпечується розвиток творчого потенціалу всіх суб'єктів виховного процесу (чи задовольняє школа пізнавальний і розвивальний інтерес; чи долучені батьки до роботи гуртків, секцій, проведення екскурсій, подорожей, експедицій, організації турнірів, олімпіад тощо; чи зацікавлені учителі в організації експедицій, екскурсій, подорожей, проведенні дебатів, змагань тощо).
- **Відкритий (інклюзивним):** є умови для навчання дітей з інвалідністю, пересування шкільними приміщеннями дорослих з інвалідністю (пандуси, туалети, коридори, парти; яке ставлення до учнів з інвалідністю (інших учнів, вчителів, батьків)); зі школою співпрацюють сім'ї, органи влади та самоврядування, громадськість (як часто батьки, лідери громади, громадські активісти відвідують школу; наскільки активні як учасники виховних справ; які форми роботи з батьками практикують учителі; як педколектив, дирекція реагує на ініціативи батьків, громадських активістів); є школи/громади – партнери (у яких формах партнерство, як комунікують учні; чи комунікують батьки).

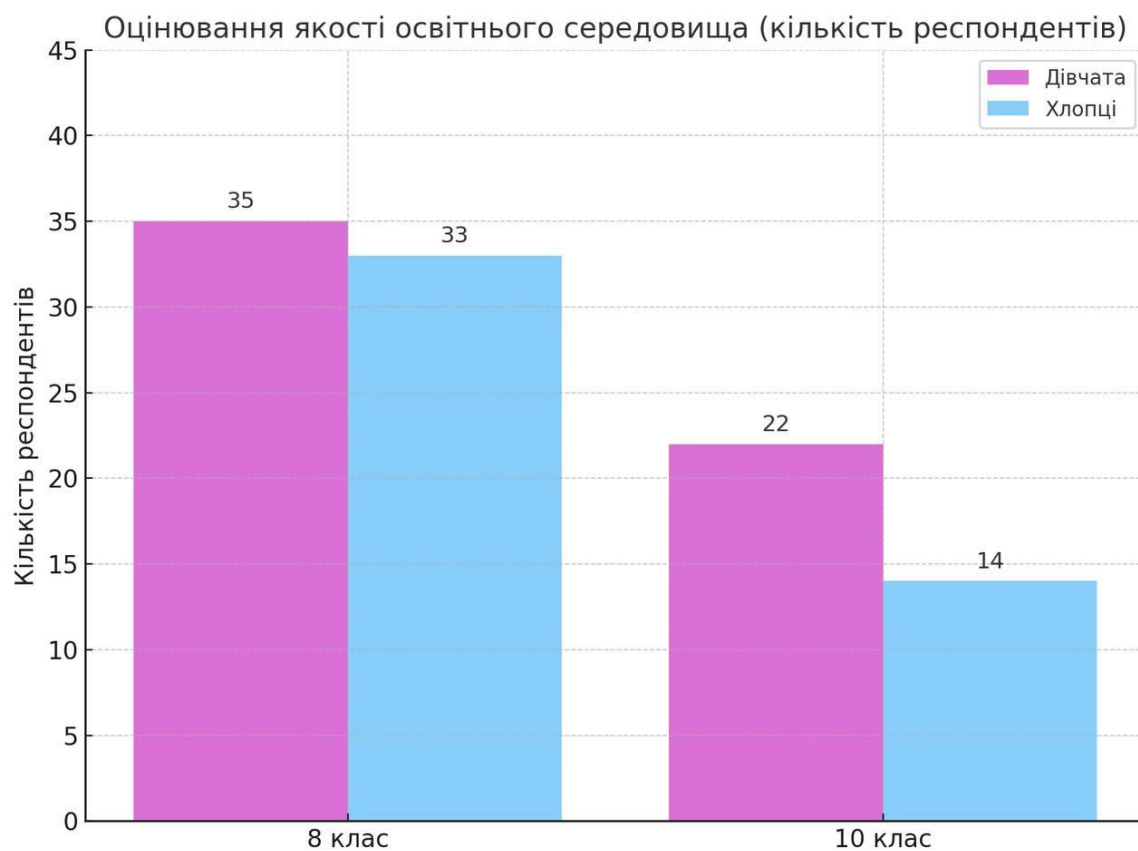
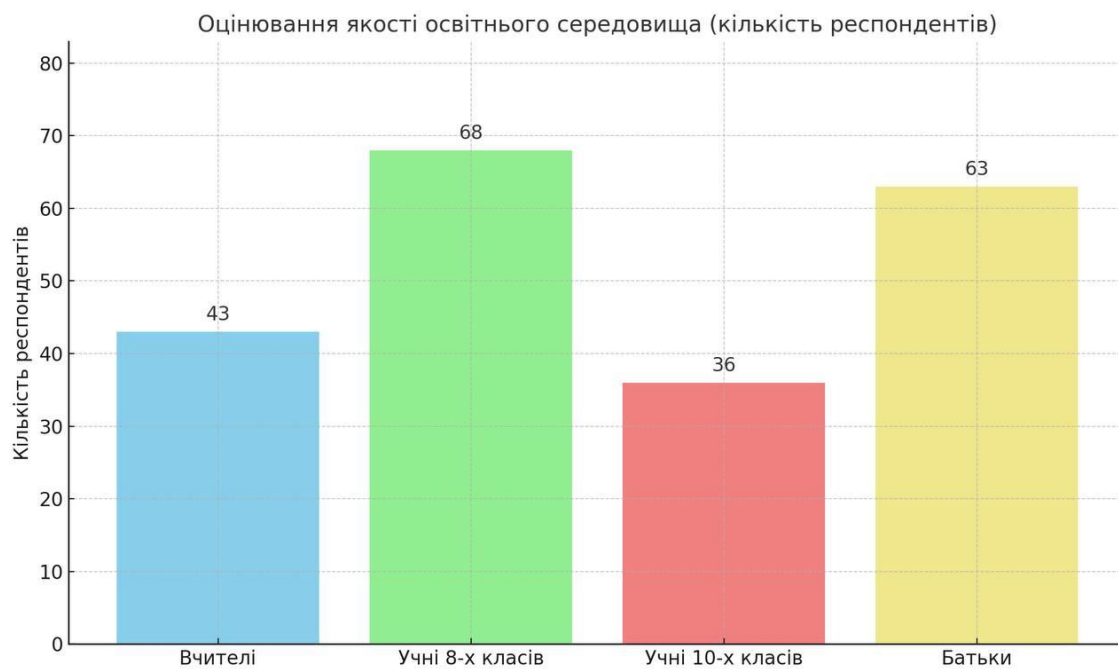
Дане дослідження дозволяє дати відповіді на такі ключові питання:

1. У якій мірі освітнє середовище ЗЗСО забезпечує учасників освітнього процесу від заподіяння фізичної, майнової та/або моральної шкоди (безпечний виховний простір)?
2. Наскільки педагоги, батьки та учні співпрацюють і довіряють одне одному (виховний простір сповнений довіри)?
3. Чи відповідають взаємовідносини між учасниками освітнього процесу принципам демократії та вимогам чинного освітнього законодавства до управління ЗЗСО (демократичний виховний простір)?
4. У якій мірі учні ЗНЗ залучені до виховних справ (позакласної роботи) та громадської діяльності: волонтерство, членство у формальних і неформальних дитячих об'єднаннях тощо (виховний простір патріотичний та культуротворчий)?
5. Наскільки спільноти ЗЗСО відкриті для партнерства (відкритий виховний простір)?

Дослідження провели працівники закладу: заступник директора з навчально-виховної роботи Осташук Наталія Василівна, практичний психолог Туркало Галина Василівна, вчителька інформатики Дацко Оксана Павлівна, педагог-організатор Шапельська Н. В.

Під час проведення дослідження не виявлено порушень, які б могли вплинути на результати. Строге дотримання процедури проведення моніторингу, зміст анкет та характеристики респондентів дають підстави визнати змістовність отриманих даних правдивими.

Розділ 2. Аналіз результатів дослідження

2.1 Безпечний освітній простір

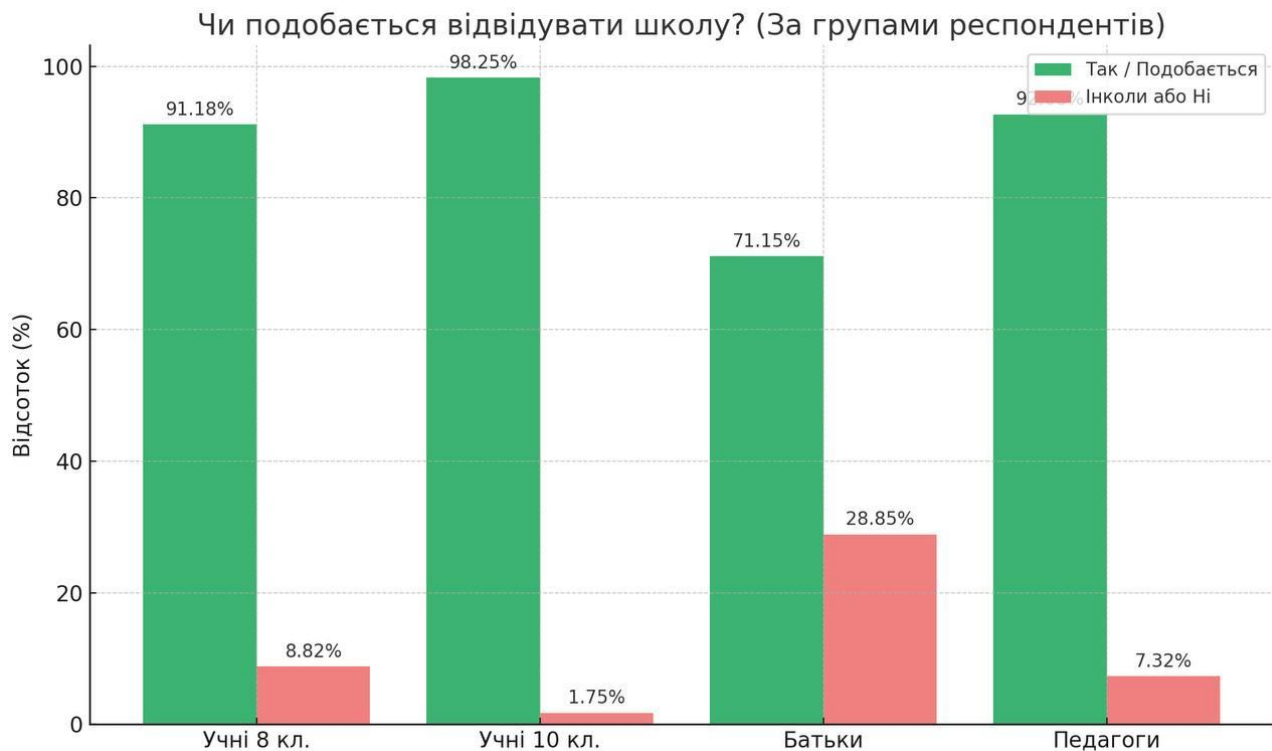
Безпечне освітнє середовище є необхідною умовою для повноцінного розвитку, успішного навчання та соціалізації здобувачів освіти. Воно передбачає фізичну та психологічну безпеку, комфорт, дотримання санітарно-гігієнічних норм, захист від булінгу, дискримінації та будь-яких форм насильства. Наявність позитивного мікроклімату, підтримки з боку педагогів і доброзичливих стосунків між усіма учасниками освітнього процесу створює сприятливе середовище для формування мотивації до навчання та активної життєвої позиції.

1. Чи подобається тобі відвідувати школу?

За результатами опитування, учні 8-х класів у 91,18% випадків відповіли, що їм подобається відвідувати школу. Серед основних причин вони зазначили: цікаве навчання, можливість спілкування з друзями та загальна зацікавленість подіями шкільного життя. Лише дуже невеликий відсоток (8,82%) респондентів з цієї вікової групи зазначили, що їм не подобається ходити до школи, аргументуючи це відсутністю інтересу.

Учні 10-го класу ще вищою мірою висловили позитивне ставлення до навчального процесу — 98,25% з них задоволені тим, що відвідують школу. Вони також відзначили важливість дружнього спілкування, цікавих уроків і подій, що відбуваються в шкільному середовищі. Лише 1,75% десятикласників вважають, що навчання є нецікавим.

Щодо батьків, то на запитання «Чи подобається вашій дитині відвідувати школу?» 71,15% респондентів відповіли ствердно. Ще 28,85% зазначили, що це залежить від обставин — тобто інколи дитина відвідує школу із задоволенням, а інколи — ні. Педагоги також підтвердили, що невиправдані пропуски уроків трапляються вкрай рідко – 73.17%.

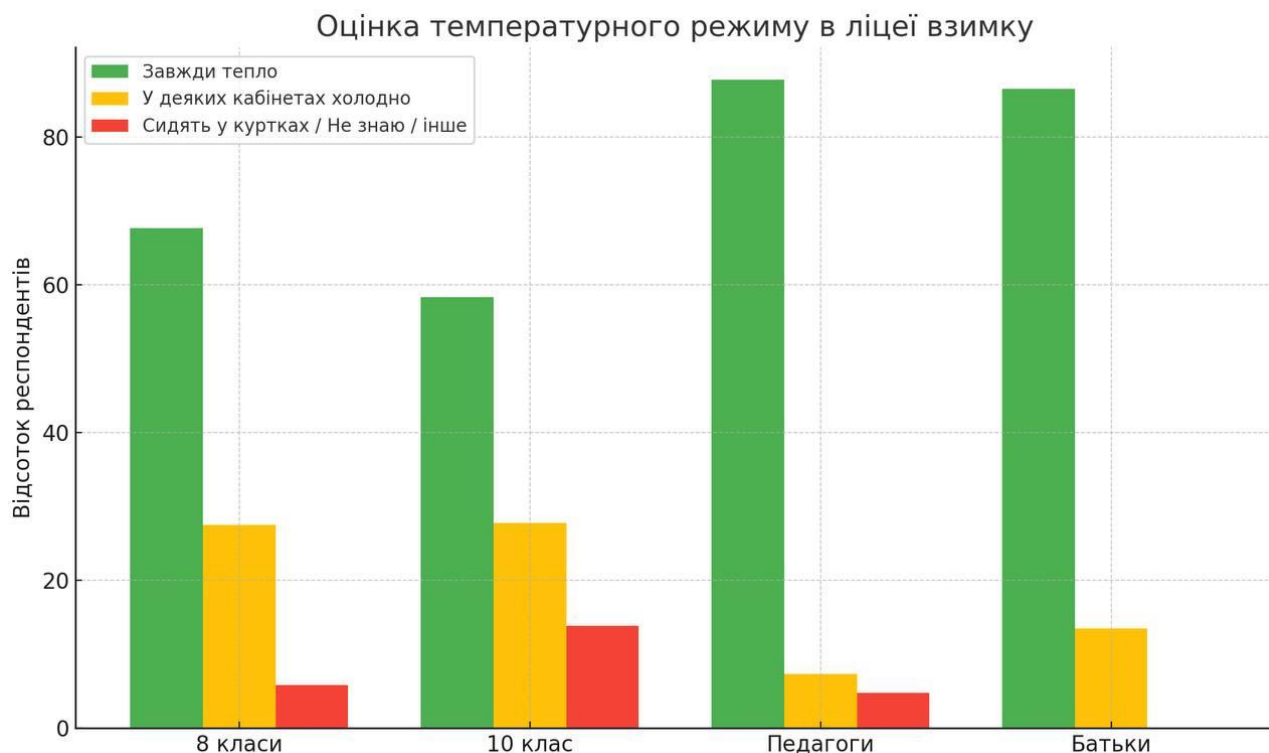
2. Чи смакує тобі гаряча їжа, спожита у шкільній їдальні?

У рамках опитування серед восьмикласників 28,7% вважають, що у школі смачно готують, 6,96% зазначили, що інколи, а 5,22% висловили побажання щодо покращення якості страв. При цьому 15,44% учнів цієї вікової групи не харчуються в їдальні. Учні 10-го класу переважно позитивно оцінюють харчування: 51,02% вважають його смачним, 4,08% — іноді смачним, лише 2,04% висловили незадоволення, а 14,04% не користуються шкільною їдальнею. Опитування серед батьків показало, що 17,31% переконані, що дитині подобається харчування в школі, 38,46% відповіли «частіше так», 11,54% вважають, що їжа не зовсім відповідає очікуванням, а 32,69% зазначили, що їхня дитина не харчується у шкільній їдальні. Педагоги також підтверджують, що здорове харчування повністю забезпечено в закладі (92.68%). Загалом результати демонструють переважно позитивне ставлення до харчування у закладі та дають можливість врахувати окремі зауваження задля подальшого вдосконалення.

3. Чи холодно було у приміщенні минулої зими?

У результаті опитування більшість учасників — як учні, так і дорослі — відзначили комфортну температуру в приміщеннях школи протягом зимового періоду. Респонденти здебільшого висловлювали задоволення умовами перебування у класах, що свідчить про відповідальне ставлення закладу до

створення належного мікроклімату. Водночас окремі відповіді вказують на потребу звернути додаткову увагу на температурний режим у деяких навчальних кабінетах, аби забезпечити максимально комфортні умови для всіх учасників освітнього процесу. Загалом ситуація із тепловим режимом у школі сприймається позитивно й демонструє прагнення закладу до постійного поліпшення умов навчання.

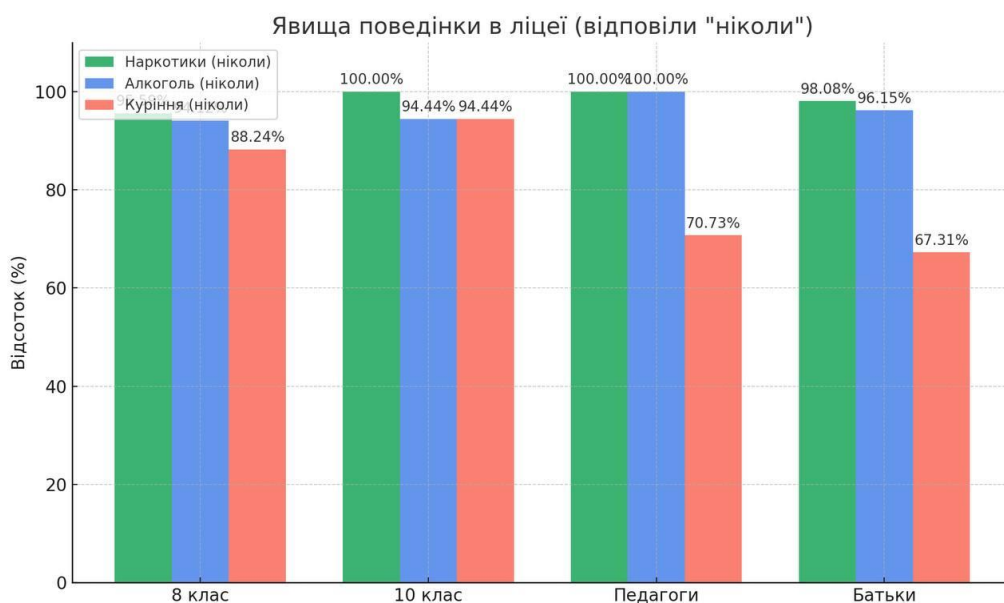
4. Чи є у твоїй школі учні, над якими збиткують?

У ході опитування більшість учасників — як учні, так і дорослі — висловили думку, що в ліцеї панує доброзичлива атмосфера, а випадків цькування вони не спостерігали. Більшість старшокласників вважають своє шкільне середовище безпечним і підтримуючим. Серед учнів молодших класів траплялися поодинокі відповіді, які можуть свідчити про певні труднощі у взаємодії, що потребують уваги з боку педагогічного колективу. Батьки й учителі переважно також зазначали, що у закладі дотримуються принципів поваги, підтримки та порозуміння. Загалом результати свідчать про цілеспрямовану роботу ліцею над формуванням сприятливого психологічного клімату.

Як часто траплялися цьогоріч або під час ваших минулорічних подорожей, учнівських вечорів або інших шкільних заходів такі випадки? (куріння цигарок, вживання алкогольних напоїв та інше)

Загальна картина поведінкових явищ в ліцеї свідчить про високу свідомість учнів, педагогів та батьків щодо важливості уникнення шкідливих звичок. Всі групи, за винятком деяких відповідей серед учнів 8-го класу, демонструють високу позитивну динаміку щодо вживання наркотичних засобів і міцних алкогольних напоїв. Це свідчить про ефективність виховної роботи та сприяє формуванню здорового середовища в навчальному закладі. Водночас, звичайно, залишається актуальною та потребує подальших зусиль у напрямку профілактики шкідливих звичок.

Якою мірою у школі захищено права і свободу учнів, зокрема ті, що зазначені у статуті ліцею?

Загалом учні задоволені рівнем захищеності своїх прав і свобод у ліцеї. Більшість учнів десятого класу вважають, що їхні права достатньо захищені, і не відчують необхідності в їх додатковому відстоюванні. Однак кілька учнів зазначають, що в окремих випадках права потребують більшого захисту. Восьмикласники теж в цілому позитивно оцінюють стан захищеності своїх прав, хоча деякі з них відзначають, що в окремих ситуаціях може виникнути потреба в додатковому захисті. Також частина учнів висловлює певну невизначеність щодо того, які саме права маються на увазі, що може свідчити про потребу в подальших роз'ясненнях та освітніх заходах для кращого розуміння учнями своїх прав.

2.2. Виховний простір сповнений довіри

У сучасному освітньому середовищі питання довіри постає як ключове у формуванні здорового виховного простору. Адже саме довіра — це основа ефективної комунікації між учасниками освітнього процесу, фундамент для розвитку відповідального, ініціативного та вмотивованого здобувача освіти. Створення простору, де панує взаємоповага, відкритість і підтримка, стає передумовою не лише для академічних досягнень, а й для гармонійного становлення особистості. Тому надзвичайно важливо усвідомлено будувати виховну систему, що сприяє поповненню довіри між учнями, педагогами та батьками.

Кому з учителів Ти довіряєш настільки, що можеш попросити поради, звернутися за підтримкою?

Учителям/учителькам:

29.41% - 8 кл.

33.33% - 10 кл.

Керівництву закладу:

32.35% - 8 кл.

16.67% - 10 кл.

Класному керівникові:

50% - 8 кл.

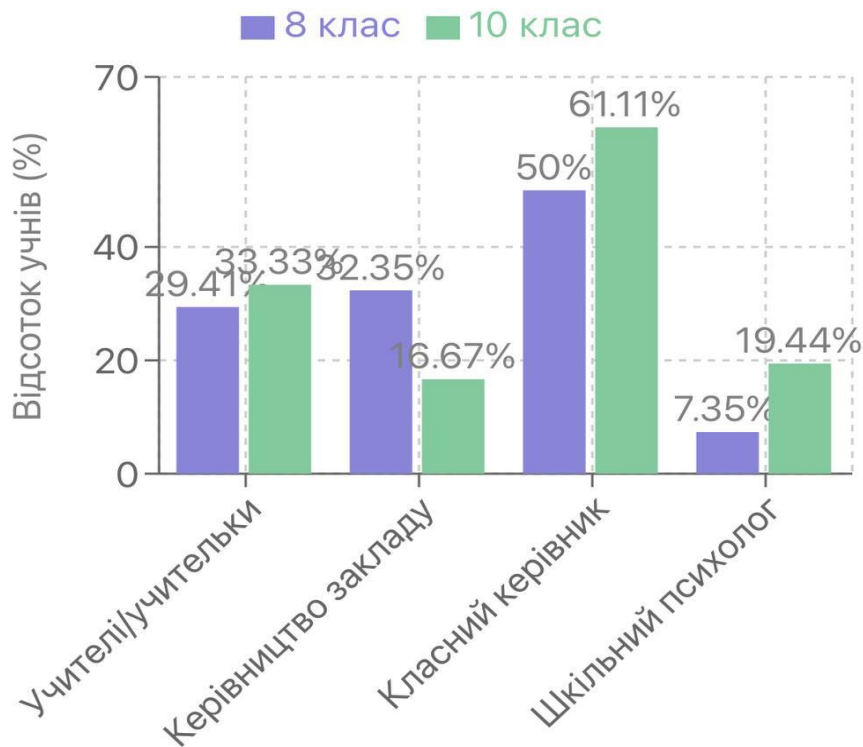
61.11% - 10 кл.

Шкільному психологу:

7.35% - 8 кл.

19.44% - 10 кл.

Рівень довіри учнів до шкільного персоналу (%)

Опитування показало, що найбільше довіри учні виявляють до своїх класних керівників — саме їх вони найчастіше обирають як осіб, до яких можна звернутися за порадою чи підтримкою. Це свідчить про важливу роль класного керівника у формуванні емоційного клімату в класі та налагодженні щирих, довірливих стосунків з учнями.

Також можна відзначити, що частина учнів готова звернутися по допомогу до вчителів-предметників, адміністрації закладу та шкільному психологу, хоча цей рівень довіри дещо нижчий.

Якщо Вам складно було зрозуміти якусь тему на уроці, чи вчителі допомагали Вам у ній розібратися?

Більшість учнів як 8-го, так і 10-го класів загалом відчують підтримку з боку вчителів, коли виникають труднощі з темою. Особливо позитивно це відзначають учні 8-го класу. У 10-му класі також є значна частина учнів, які підтверджують отримання допомоги, хоча окремі зазначають, що звертаються за нею не завжди. Це може свідчити про зростаючу самостійність старшокласників або про потребу в індивідуальному підході, який заклад продовжує розвивати.

Чи відчуваєш Ти, що виконані Тобою завдання оцінюють справедливо?

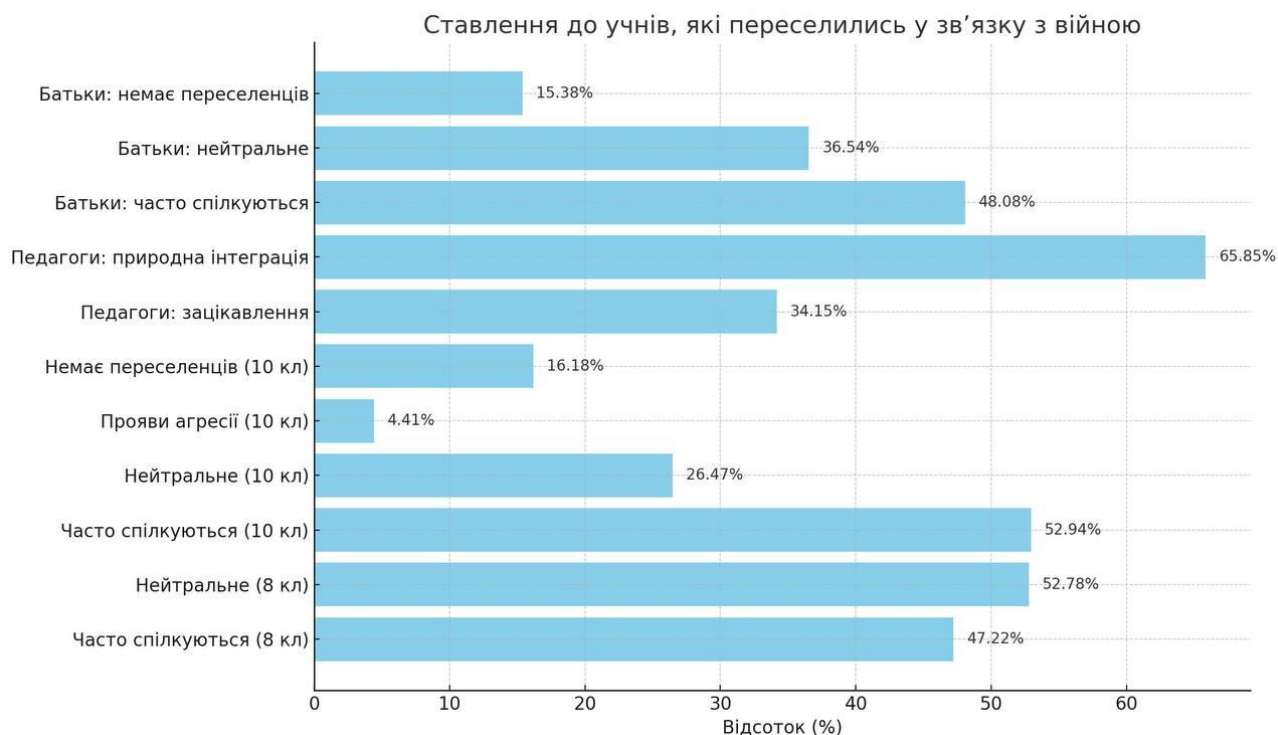
У більшості учасників освітнього процесу сформувалась позитивна думка щодо справедливості оцінювання в закладі. Так, 60.29% учнів 8-го класу та 88.89% учнів 10-го класу вважають, що всі вчителі оцінюють справедливо. Водночас 27.94% восьмикласників і 11.11% десятикласників іноді сумніваються в об'єктивності оцінювання, що може свідчити про потребу в додатковому зворотному зв'язку. Лише 8.82% учнів 8 класу не змогли чітко визначитися з відповіддю.

Серед педагогів 80.49% вважають, що система оцінювання прозора, ще 9.76% — радше прозора. Також 9.76% утрималися від однозначної оцінки, що відкриває можливості для подальшого вдосконалення процесу оцінювання.

Батьки у більшості також довіряють справедливості оцінювання: 82.69% висловили позитивну оцінку, а 17.31% — мають певні застереження, що є

важливим сигналом для посилення комунікації між учасниками освітнього процесу.

Яким є ставлення Твоїх однокласників до учнів, які в зв'язку з війною переселились до вашого населеного пункту?

Результати опитування свідчать про загалом толерантне та доброзичливе ставлення учнів, педагогів і батьків до дітей, які були вимушені переселитися до нашого населеного пункту внаслідок війни. Більшість учнів 8-х і 10-х класів спілкуються з новоприбулими як у школі, так і поза її межами, або ж ставляться до них нейтрально, як до звичних однокласників. Лише поодинокі випадки вказують на прояви агресії, що не є системним явищем.

Педагогічний колектив демонструє підтримку та готовність інтегрувати новачків у шкільне середовище, а частина вчителів навіть виявляє особисту зацікавленість у встановленні з ними дружніх зв'язків. Схожим є і ставлення з боку батьків: вони здебільшого спілкуються з переселенцями або ж ставляться до них на рівні з іншими дітьми, що сприяє формуванню комфортного та безпечного соціального середовища для всіх учнів.

2.3 Демократичний виховний простір

Демократичний виховний простір — це не лише про участь, а насамперед про повагу до особистості кожного учня, визнання його права на власну думку, вибір та відповідальність. У такому середовищі школярі не просто дотримуються правил, а усвідомлюють їхню цінність і мають можливість впливати на рішення, що стосуються шкільного життя. Демократія у вихованні створює атмосферу довіри, партнерства та взаємоповаги, в якій формуються активні громадяни, здатні мислити критично, діяти свідомо й працювати на спільне благо.

Чи можеш Ти на уроці та на позаурочних заходах висловити свою думку?

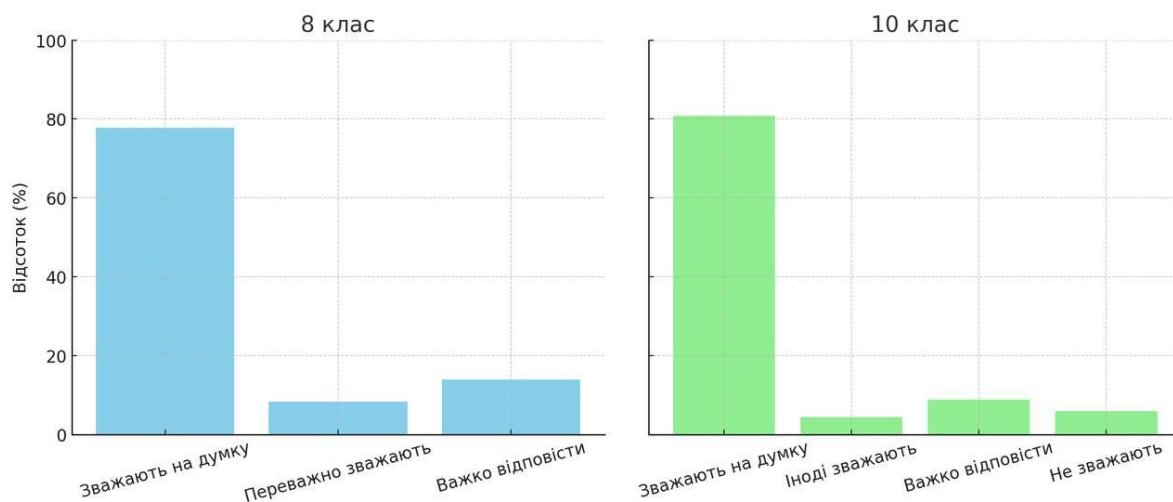
У 8 класі більшість учнів зазначають, що мають можливість висловлювати свою думку як на уроці, так і під час позаурочних заходів, і що їх при цьому слухають. Водночас окремі учні поки не зовсім впевнені у своїй здатності вільно висловлюватися або сумніваються, чи буде їх думка почута. Це може свідчити про потребу в подальшому розвитку відкритого діалогу та підтримки учнівської ініціативи.

У 10 класі спостерігається вищий рівень впевненості — переважна більшість учнів відчувають, що можуть вільно висловлювати свої думки й бути почутими. Лише невелика частина респондентів не впевнена або не бачить у цьому необхідності, що, ймовірно, пов'язано з особистими уподобаннями або стилем участі в шкільному житті.

Як би ти особисто оцінив ставлення педагогів школи до учнівського самоврядування?

Серед учнів 8 класу переважає думка, що вчителі та керівництво ставляться до учнівського самоврядування з повагою та готові дослухатися до його думки. Водночас є учні, яким складно оцінити рівень такої взаємодії або які відчувають, що вона не завжди є сталою.

У 10 класі учні також у більшості відзначають зацікавлене ставлення педагогів до ініціатив учнівського самоврядування. Дехто з них відчуває, що така увага проявляється час від часу, або не може чітко визначити, наскільки вона системна. Невелика кількість старшокласників вважає, що участь самоврядування у шкільному житті могла би бути активніше підтриманою.

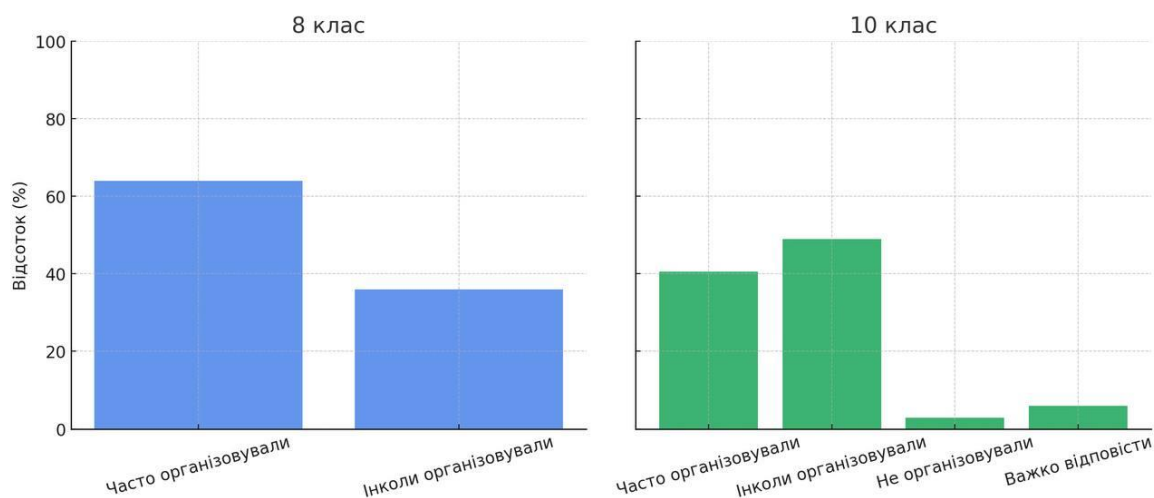

Чи впродовж цього семестру вчителі організовували на уроках навчальні дискусії з проблемних питань теми?

Більшість учнів 8 класу відзначають, що вчителі часто організовували дискусії на уроках, що допомагало активізувати обговорення важливих питань теми. Інші учні зауважують, що такі дискусії траплялися не так часто, але все ж були присутні в навчальному процесі.

Що стосується 10 класу, то тут учні мають різні враження: деякі говорять про регулярне проведення дискусій, інші — про їх періодичність, а деякі не згадують їх взагалі або не могли чітко оцінити, наскільки часто вони організовувалися.

Навчальні дискусії на уроках у цьому семестрі

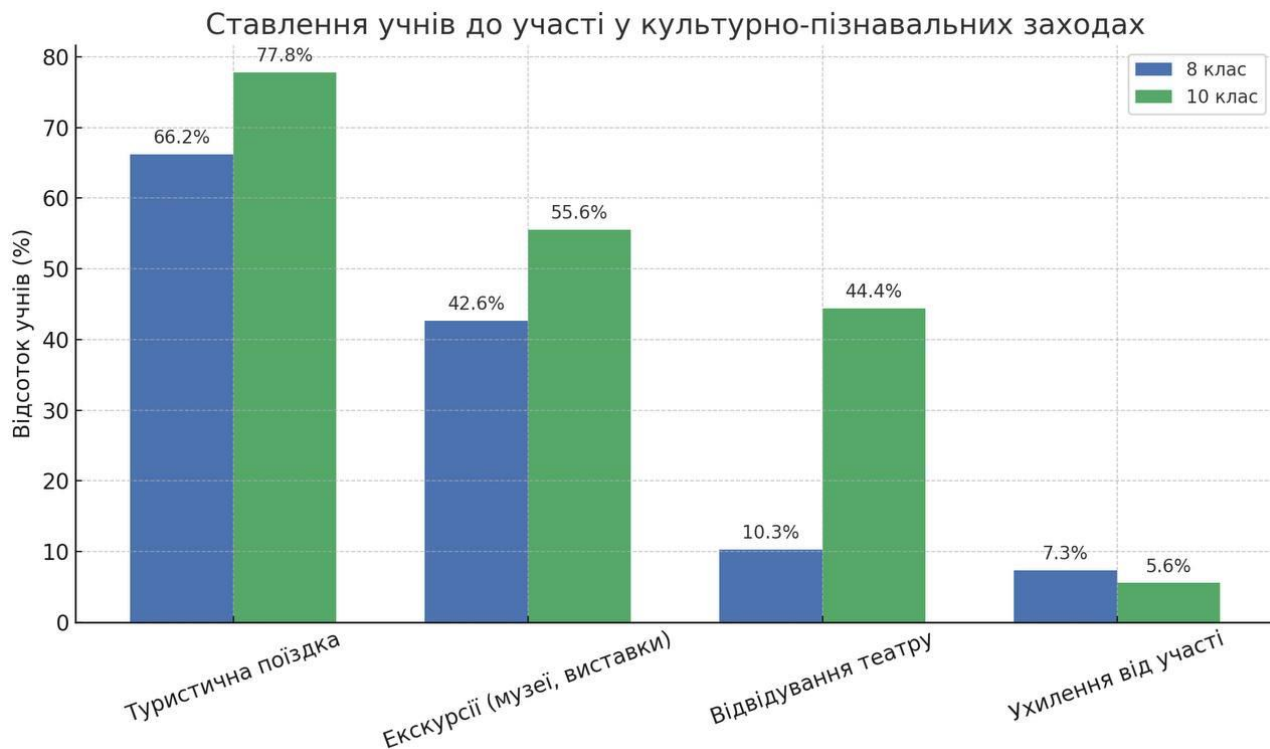
2.4. Патріотичний та культуротворчий виховний простір

Патріотичний та культуротворчий виховний простір є важливою складовою всебічного розвитку здобувачів освіти, адже саме через нього формується національна свідомість, громадянська позиція, почуття гордості за свою державу та повага до її історії й культури. У нашому закладі освіти ця робота є системною й цілеспрямованою: створюються умови для виховання активного, свідомого громадянина, який шанує українські традиції, знає культурну спадщину свого народу, виявляє толерантність і глибоку повагу до рідної мови та державних символів. Через участь у різноманітних заходах, ініціативах та проєктах учні не лише поглиблюють знання про Україну, а й набувають важливих моральних цінностей і соціального досвіду.

Відповідаючи на запитання, *чи траплялися випадки неповаги до державних символів України*, учні одностайно зазначили, що в їхньому освітньому середовищі панує шанобливе ставлення до прапора, герба й гімну. Це свідчить про те, що у свідомості дітей глибоко вкорінене розуміння значущості державних символів як невід'ємної частини національної ідентичності та гордості за свою країну.

Чи подобається Тобі проводити час зі своїм класом в позаурочний час?

Результати опитування свідчать про те, що більшість учнів як 8, так і 10 класів отримали позитивні враження від туристичних поїздок — це стало найпопулярнішим видом культурного дозвілля серед опитаних. Приблизно половина десятикласників і близько третини восьмикласників відзначили зацікавлення екскурсіями до музеїв та на виставки. Щодо відвідування театру, то серед старшокласників охочих було значно більше — майже половина, тоді як серед учнів 8 класу таких було лише близько десятої частини. Лише незначна частина респондентів в обох класах зізналися, що не виявляють бажання брати участь у подібних заходах. Загалом це свідчить про зацікавлення учнів різними формами культурного дозвілля, особливо якщо вони організовані цікаво та змістовно.

Як упродовж минулого навчального року реагували керівники вашого закладу на пропозиції учнів долучитися до благоустрою її території, організувати цікаві патріотичні заходи?

- Переважна більшість учнів 8-го класу (80.88%) відзначили, що педагоги підтримували їхні ініціативи.
- 2.94% вказали, що вчителі хвалили, але не сприяли реалізації ідей.
- 8.82% визнали, що учні не ініціювали жодних ідей.
- 7.35% було важко відповісти.

10 клас:

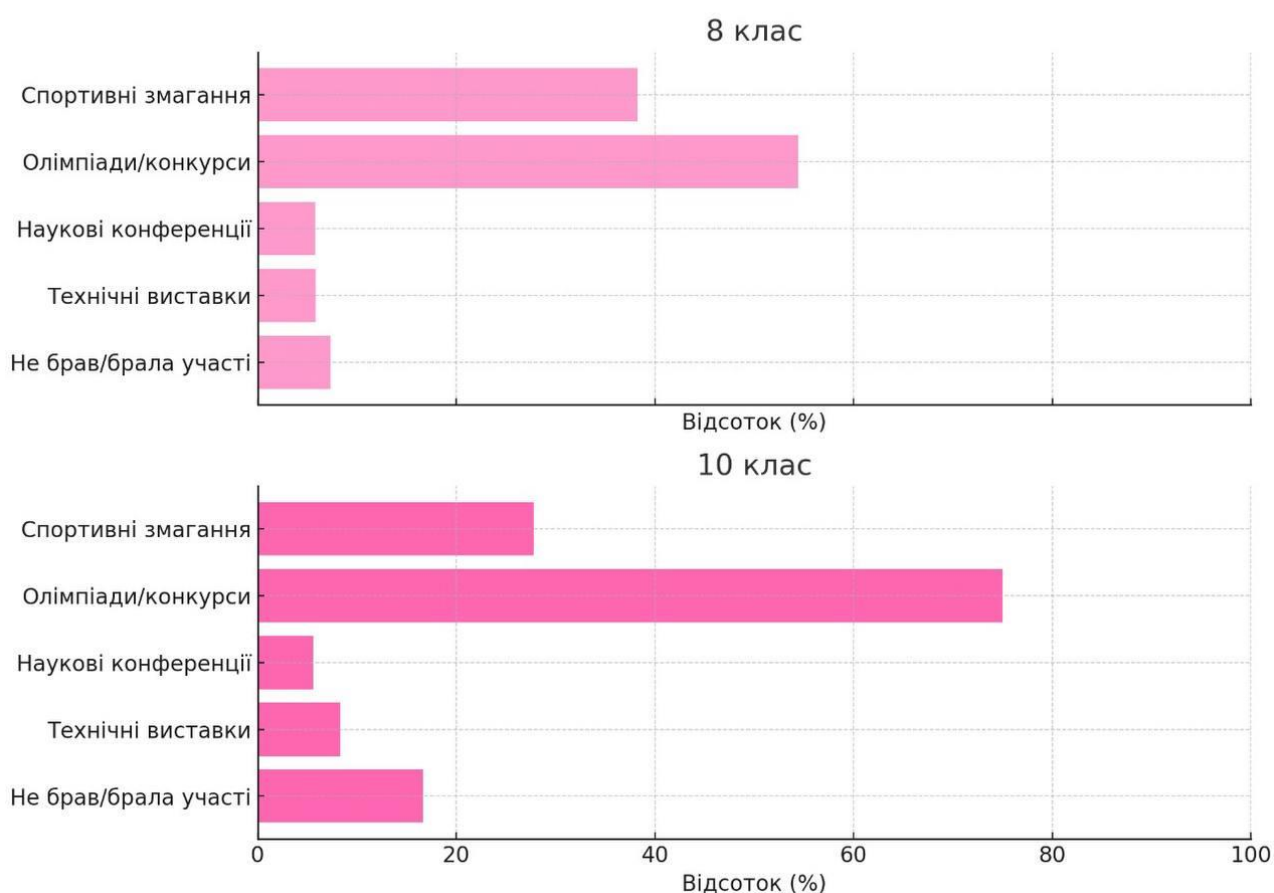
- Найвища частка (88.89%) також підтвердила активну підтримку педагогів щодо ініціатив.
- По 5.56% учнів зазначили, що або вчителі не сприяли, лише хвалили, або учні самі не проявляли ініціативи.

В обох класах більшість учнів відчувають реальну підтримку з боку вчителів у питаннях ініціативності. При цьому 10 клас відзначає дещо вищий рівень підтримки, а також меншу частку невизначених або пасивних відповідей порівняно з 8 класом.

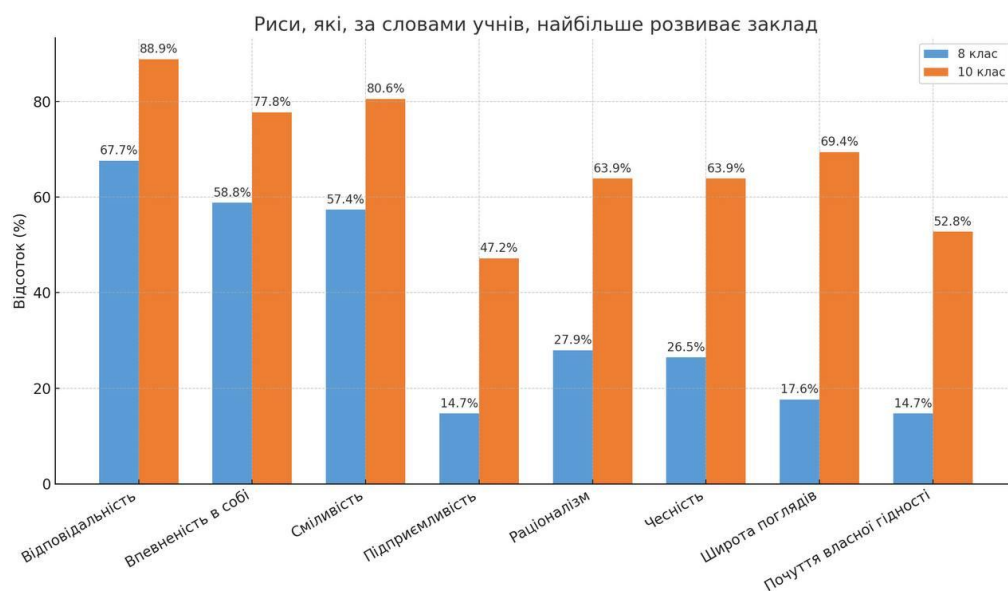
Як Ви думаєте, чи вчителі, які минулого навчального року організовували позаурочні заходи, достатньо dbали, щоб вони були цікавими і потрібними учням?

Опитування показало, що більшість учнів позитивно оцінили зусилля вчителів щодо організації позаурочних заходів. Найбільше зацікавлення викликали олімпіади та конкурси — саме їх згадала понад половина восьмикласників і приблизно три чверті десятикласників. Чимало учнів також відзначили спортивні змагання як корисну й захопливу форму дозвілля. Дещо рідше школярі згадували участь у наукових конференціях та технічних виставках, що може свідчити як про специфічність тематики, так і про обмежене коло зацікавлених. Лише незначна частина учнів відповіла, що не брала участі в позаурочній діяльності. Загалом результати свідчать про те, що значна частина школярів вважає позаурочні заходи цікавими та такими, що відповідають їхнім уподобанням.

Цікавість та потреба в позаурочних заходах

У ліцеї створено середовище, яке сприяє не лише здобуттю знань, а й становленню внутрішньо сильних, цілісних особистостей. Тут виховуються учні з розвиненим почуттям гідності, здатні приймати зважені рішення, брати на себе відповідальність, діяти чесно та відкрито, не боятися нових викликів і впевнено йти до мети.

2.5 Відкритий виховний простір

Відкритий виховний простір нашого ліцею ґрунтується на принципах доступності, поваги до кожного та створення сприятливого середовища для всебічного розвитку особистості. Ми прагнемо формувати інклюзивне освітнє середовище, у якому кожен учень — незалежно від особистих особливостей чи потреб — відчуває себе прийнятим, почутим і важливим. Такий простір відкриває можливості для самореалізації, взаємодії, формування активної життєвої позиції та виховання глибокої людяності.

Як учні ставляться до школярів з особливими освітніми потребами?

Загалом у ліцеї більшість респондентів зазначили, що наразі в закладі немає учнів з особливими освітніми потребами. Проте серед тих, хто має досвід спілкування або усвідомлює важливість інклюзії, спостерігається позитивне й толерантне ставлення. Частина учнів ставиться до таких однолітків із зацікавленістю та відкритістю до спілкування, тоді як інші — просто сприймають їх на рівні з усіма. Особливо помітним є високий рівень прийняття серед педагогів: більшість із них наголосили, що не роблять жодних відмінностей і ставляться до всіх учнів однаково, незалежно від особливостей.

У цілому, результати анкетування дають підстави стверджувати, що в ліцеї сформоване толерантне та поважне ставлення до дітей з особливими освітніми потребами, навіть якщо таких учнів наразі немає в освітньому середовищі.

Висновки та рекомендації

У Новояворівському ліцеї було проведено комплексне оцінювання якості освітнього середовища, до якого були залучені учні 8-х і 10-х класів, педагоги та батьки. Дослідження охопило ключові компоненти виховного простору: безпеку, довіру, демократичність, патріотизм, культуротворчість і відкритість.

Загалом результати демонструють позитивну динаміку: більшість учасників освітнього процесу задоволені умовами навчання, виховання та партнерської взаємодії. Разом із тим, результати оцінювання дали змогу побачити окремі напрямки, які потребують посилення, зокрема в аспектах розвитку атмосфери довіри, розширення культурних ініціатив та активнішої взаємодії з батьківською громадою.

Безпека є базовою умовою для комфортного перебування в закладі освіти. Найвищі оцінки у цьому напрямі надали батьки та учні 10-х класів, що свідчить про відчуття захищеності.

Учні 8-х класів оцінили цей компонент дещо нижче, що може бути пов'язано з адаптаційними викликами або чутливішим сприйняттям соціального середовища. Це вказує на доцільність додаткової уваги до емоційного супроводу учнів середньої ланки.

Варто відзначити, що респонденти не повідомляли про прояви булінгу, дискримінації чи психологічного тиску, що свідчить про ефективну профілактичну роботу у ліцеї.

Атмосфера довіри — надзвичайно важливий компонент шкільного життя. Найвищі оцінки в цьому напрямі надали педагоги, а також учні 10-х класів. Учні 8-х класів виявили дещо нижчий рівень довіри, що, ймовірно, пов'язано з віковими особливостями та стадією адаптації.

Особливо високо школярі оцінили підтримку з боку класних керівників, що ще раз підкреслює їхню важливу роль у формуванні позитивного психологічного клімату.

Демократичні підходи до взаємодії у ліцеї отримали високі оцінки з боку учнів 10-х класів і педагогів. Це свідчить про наявність механізмів залучення до обговорення важливих питань, діалогу і врахування думки учнів.

Патріотичне виховання є однією з сильних сторін Новояворівського ліцею, що підтверджується високими оцінками з боку педагогів і старшокласників. Активна участь у національно-патріотичних заходах, дотримання традицій та робота з державними символами формують стійкі ціннісні орієнтири учнів.

Відкритість є однією з найсильніших сторін Новояворівського ліцею. Більшість учнів і педагогів відзначили цей компонент як високий, що свідчить про добру комунікацію, інклюзивність та готовність до партнерства.

Освітнє середовище Новояворівського ліцею загалом характеризується як безпечне, відкрите, демократичне та ціннісно зорієнтоване. Колектив працює злагоджено й послідовно, дотримуючись засад Нової української школи. Позитивна динаміка, зафіксована в ході оцінювання, свідчить про готовність ліцею до саморозвитку.

Водночас певні напрямки потребують додаткової уваги: зміцнення атмосфери довіри серед молодших школярів, розширення співпраці з родинами.

Виходячи із зазначеного, можна зробити наступні рекомендації:

- Керівництву закладу освіти сприяти створенню довірливої атмосфери в колективі через підтримку ініціатив учнів, учителів, батьків; розглянути можливість запровадження постійно діючих форматів підтримки учасників освітнього процесу (відкриті консультації, неформальні зустрічі).
- Практичному психологу посилити інформування учнів та батьків про доступні форми підтримки: стенди, онлайн-консультації; розробити цикл тренінгів на теми емпатії, рівності, комунікації для учнів і педагогів.
- Педагогічним працівникам залучати учнів до спільного планування виховної діяльності — обговорення тем, форматів, підготовки заходів; інтегрувати патріотичний, екологічний та громадянський зміст у навчальні дисципліни через міжпредметні проекти; підтримувати культуру відкритості в класі, бути прикладом толерантності, чесного діалогу, співпраці.

- Педагогу-організатору розширити палітру виховних заходів — із залученням різних класів, вікових груп, форматів (квести, форуми, флешмоби, клуби за інтересами); сприяти активній участі учнів у підготовці й проведенні подій, що розвивають творчість і ініціативу.
- Класним керівникам системно проводити години класного спілкування як простір безпеки й довіри; підтримувати участь батьків у виховних ініціативах класу як співорганізаторів, менторів, радників; проводити внутрішні міні-опитування в класі (анонімно) щодо настроїв, потреб, очікувань учнів.
- Учнівському самоврядуванню ініціювати учнівські форуми, відкриті зустрічі з адміністрацією, дебати з актуальних тем; пропонувати ідеї для тематичних днів, флешмобів, благодійних акцій, які цікаві саме учням.
- Батькам та партнерам закладу активніше долучатися до життя ліцею — як учасники робочих груп, комітетів, організатори спільних заходів; брати участь в опитуваннях і консультаціях щодо рішень, які впливають на освітнє середовище.

Графік проведення анкетування анкетування у е-форматі педагогічних працівників, учнів 8-х та 10-х класів		
Час проведення	Клас	Місце проведення
2 урок (09:00)	8-ІФ(б)	Актовий зал
3 урок (10:00)	8-ІФ(а)	Актовий зал
4 урок (11:00)	8-ФМ	Актовий зал
5 урок (12:00)	10-ФМ	Актовий зал
6 урок (13:00)	10-ІФ	Актовий зал
9 урок (15:30)	Педагогічні працівники	Актовий зал

10 Чи можеш Ти на уроці та на позаурочних заходах висловити свою думку?

Відповідь/проблема	К-сть відповідей	%	З них - хлопців	%	З них - дівчат	%	З них - без успіхів у навчанні	%	З них - успішних учнів	%	З них - ВПО з 2014р.	%	З них - ВПО з 2022р.	%	Без зміни МП	%
Можу, мене вислухають і мою думку обміркують	47	69.12	22	32.35	25	36.76	6	8.82	41	60.29	1	1.47	0	0.00	46	67.65
Міг би, але не отримаю від учителя/вчительки ніякої реакції	5	7.35	5	7.35	0	0.00	1	1.47	4	5.88	0	0.00	0	0.00	5	7.35
Не впевнений/не впевнена, боюсь, що не зумію її дохідливо висловити	8	11.76	3	4.41	5	7.35	4	5.88	4	5.88	0	0.00	0	0.00	8	11.76
Не можу, не всі учителі дають можливість висловлювати свою думку	8	11.76	3	4.41	5	7.35	1	1.47	7	10.29	0	0.00	0	0.00	8	11.76

15 Чи можете Ви на уроці та на позаурочних заходах висловити свою думку?

Відповідь/ проблема	К-сть відповідей	%	З них - хлопців	%	З них - дівчат	%	З них - без успіхів у навчанні	%	З них - успішних учнів	%	З них - ВПО з 2014р.	%	З них - ВПО з 2022р.	%	Без зміни МП	%
Можу, мене вислухають і на мою думку зважатимуть	32	88.89	11	30.56	21	58.33	0	0.00	32	88.89	0	0.00	1	2.78	31	86.11
Не впевнений/не впевнена, боюсь, що не зумію її дохідливо висловити	2	5.56	1	2.78	1	2.78	1	2.78	1	2.78	0	0.00	0	0.00	2	5.56
Не бачу потреби, бо не хочу провокувати невдоволення вчителів	2	5.56	2	5.56	0	0.00	0	0.00	2	5.56	0	0.00	0	0.00	2	5.56

